

عنوان مقاله:

کانال های جریان دانش میان دانشگاه و صنعت: بررسی علم سنجی و مروری

محل انتشار:

فصلنامه علوم و فنون مدیریت اطلاعات، دوره 9، شماره 3 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

منصوره صراطی شیرازی - استادیار، موسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام، شیراز، ایران

روح اله خادمی - استادیار، گروه علم اطلاعات و دانش شناسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه سمنان، ایران

خلاصه مقاله:

هدف: به منظور کاربردی شدن دانش تولید شده در دانشگاه ها، جریان یافتن این دانش به خارج از این محیط، به ویژه محیط های صنعتی، فعالیتی مهم و حائز است. ابزارهایی که این جریان را میسر می سازند، تحت عنوان کانال های جریان دانش شناخته می شوند. عدم آشنایی با این کانال ها و ویژگی های آنها می تواند موجب ناکامی در نیل به هدف غایی این ارتباط شود. با توجه به ویژگی های منحصر به فرد هر کدام از این کانال ها، ابزاری که بتواند با شاخص های مشخص، جنبه های متفاوت این جریان را نشان دهد، ضروری به نظر می رسد. از این رو، هدف پژوهش حاضر مطالعه کانال های جریان دانش میان دانشگاه و صنعت است. روش: این پژوهش با رویکرد علم سنجی و با تکنیک تحلیل هم رخداد واژگان و همچنین مرور روایتی انجام شده است. با استفاده از رویکرد مرور روایتی، مهم ترین پایگاه های اطلاعاتی بین المللی مورد جستجو قرار گرفتند، و به عنوان چارچوب نظری به کار گرفته شدند. در مرحله دوم، با رویکرد علم سنجی انجام شده و به منظور کشف ارتباطات و مهم ترین واژگان و نقشه علمی شکل گرفته از ارتباط بین واژگان، از فن هم رخداد واژگان استفاده شد. به این صورت که واژگان «صنعت و دانشگاه» با واژه «کانال» و دیگر واژه های هم ردیف با کانال که در متون استفاده شده بود، صورت industry AND university OR (channel) OR transfer OR spillovers OR flow (dissemination) AND ساینس وب آو ساینس به

عنوان یکی از معتبرترین پایگاه های استنادی جستجو شد. بازه زمانی از ۱۹۷۵ تا ۲۷ نوامبر ۲۰۲۲ بود و جستجو در مجموعه هسته [۱] وب آو ساینس انجام شد. با این استراتژی جستجو، در مجموع ۵۱۷۸ مدرک بازیابی شد. به منظور ترسیم نقشه هم رخداد واژگان، از نرم افزار وس و بوبر [۲] استفاده شد و به منظور داشتن نقشه ای قابل تحلیل، با اعمال آستانه حداقل ۵۰ رخداد، ۸۶ واژه به مرحله تحلیل و ترسیم نقشه هم رخدادی وارد شدند. یافته ها: نتایج این پژوهش نشان داد که کانال های انتقال دانش بین دانشگاه و صنعت، جنبه های مختلفی را شامل می شود. این کانال ها ممکن است رسمی، غیررسمی یا ترکیبی باشند. همچنین جریان دانش بین صنعت و دانشگاه می تواند هدفمند یا بدون هدف باشد که در صورت هدفمند بودن دوسویه، و در حالت بدون هدف، یک سویه خواهد بود. این دانش می تواند عیان یا نهان باشد. در کانال های انتقال دانش مسائلی مانند تجاری سازی یا هزینه سودمندی و برگشت مالی نیز مورد توجه بوده است. همچنین این کانال ها و انتقال دانش بین دانشگاه و صنعت، به نوعی سرمایه اجتماعی در نظر گرفته می شود. بررسی ارتباط بین صنعت و دانشگاه از جنبه های علم سنجی و براساس نقشه هم رخداد واژگان هم نشان داد که مباحثی همچون عملکرد و تاثیر همکاری ها، انتقال دانش، تربیل هلیکس، صنعت، انتقال فناوری، دانش، کارآفرینی و تحقیق و توسعه، از مهم ترین مفاهیم استخراج شده بوده اند. نقشه علمی و خوشه های شکل گرفته نشان دهنده اهمیت موضوع کانال های جریان دانش صنعت و دانشگاه از سوی پژوهشگران بوده است و در این بین تاثیر همکاری ها در انتقال دانش اهمیت دارد. در مجموع ...

کلمات کلیدی:

کانال جریان دانش، دانشگاه، صنعت، مرور روایتی، نقشه هم رخداد واژگان، پایگاه وب آو ساینس، علم سنجی، همکاری علمی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1898403>

